

11 iyul 2019-cu il

Milli mənlik şüuru, vəzifəsindən, tutduğu mövqeyindən asılı olmayaraq, hər bir vətəndaşa xas olan keyfiyyətdir. O, ictimai şüurun bir hissəsi kimi çıxış edir və hər bir şəxsin daxili xarakterini, insanlara, cəmiyyətə olan münasibətini əks etdirir. Xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadə "Vicdan, namus və ləyaqət" adlı məqaləsində yazırdı ki, milli mənlik şüuru azadlıq və demokratiya şəraitində daha yaxşı inkişaf edir və formalaşır.

Hər bir xalq, hər bir millət öz "mən"ini, milli mənlik şüurunu və vicdanını vətən, xalq üçün çətin anlarda daha dərinləndirir və hiss edir. Heç kimə sirs deyil ki, mənəviyyat olmayan yerdə milli mənlik şüurundan, vətənpərvərlikdən söhbət gedə bilməz. Azərbaycan xalqının tarixində müəyyən iz qoymuş məşhur şəxsiyyətləri dünyada tanıtdıran və gələcək nəsillər üçün örnək edən səbəblərdən biri də onların yüksək mənəviyyata, müqəddəs amallara malik olmasıdır. Dahi şairimiz Nizami Gəncəvi vətənini, xalqını sevməyə idi, ölməz əsərlər yarada bilirdimi? Məmməd Arazın vətənpərvərliyi, onun ölkəsinin torpağına, daşına, ümumilikdə təbiətinə sıx bağlılığı əsərlərində özünü çox qabarıq göstərir: "Vətən mənə oğul desə nə dərdim, mamır olub qayasında bitərdim". Vətənpərvərliyi, vətənə sevgini belə əsərlərdən öyrənmək, əxz etmək də mümkündür.

Vətənpərvər gənclərə böyük qayğı göstərən Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev belə gənclərin vətənini, xalqın müqəddəratında önəmli rol oynadığını daim vurğulayırdı. Ulu Öndər Heydər Əliyev gənclərlə görüşlərinin birində demişdi: "Gənclərimiz bizim tariximizi yaxşı bilməlidir, keçmişə yaxşı bilməlidir, dilimizi yaxşı bilməlidir, milli dəyərlərimizi yaxşı bilməlidir. Milli dəyərlərimizi, milli ənənələrimizi yaxşı bilməyən, tariximizi bilməyən gənc yaxşı vətənpərvər ola bilməz. Hər bir gənc vətənpərvər olmalıdır. Vətənpərvərlik böyük məfhumdur. Gənc nəslin milli mənlik şüurunun inkişaf etməsində, onların vətənpərvər böyüməsində bir çox amillər mühüm rol oynayır. Onlardan biri də, məhz yazılan qəhrəmanlıq salnamələri, dastanlar və bədii əsərlərdir. Belə əsərlər gənc nəslin milli mənlik şüurunun inkişaf etməsinə, onların vətənpərvər böyüməsinə öz töhfəsini verir.

Gənc nəslin milli mənlik şüurunun inkişaf etdirilməsi və vətənpərvərlik hisslərinin tərbiyəsində bir çox amillər mühüm rol oynayır. Ölkəmizdə gənc nəslə göstərilən qayğı bu məsələdə önəmli yer tutur. Gənc nəslin milli mənlik şüurunun inkişaf etdirilməsi və vətənpərvərlik hisslərinin tərbiyəsində vətənpərvərlik mövzusunda olan mahnıların, veriliş və tamaşaların da xüsusi payı var. Lakin cə-

Gənc nəslin milli mənlik şüurunun inkişaf etdirilməsi və vətənpərvərlik hisslərinin tərbiyəsi

miyyətə ən tez təsir gücünə malik olan musiqilərin yeri, əlbəttə ki, danılmazdır. Belə mahnılar gənclərə vətən sevgisi aşılayır, onların milli mənlik şüurunu daha da formalaşdırır. Vətənpərvərlik mahnılarının tanınmış ifaçısı Şəmistan Əlizamanlı ilə olan söhbətimiz də elə bu mövzuda oldu.

Məlumat üçün bildirik ki, Şəmistan Əlizamanlı 1986-cı ilin may ayından müsabiqə yolu ilə Azərbaycan radiosunun aparıcısı seçilib. Ecakar səsi ilə hərbi mahnıların unudulmayan ifaçısı kimi yadda qalan Şəmistan Əlizamanlı Türkiyə Dövlət Televiziyası TRT-nin Azərbaycan bürosunda çalışıb. Şəmistan Əlizamanlı 1959-cu ildə Gürcüstanın Marneuli (Borçalı) bölgəsində doğulub. İndiyə qədər "Çağırır vətən", "Qalx, Azərbaycan", "İgid əsgər, möhkəm dayan", "Vətən əmanəti", "Öncə vətəndir", "Can Azərbaycan", "Birinci batalyon", "Cənab leytenant", "Çırpınırdı Qara dəniz", "Dağlar", "Azərbaycan-Türkiyə", "Ana yurdum", "Tanrı türkə yar olsun", "Heyran türkün bayrağına", "Qafqaz dağı, yol ver bizə" və sairə mahnılarına ifa edib.

Gəncliyində gəmi kapitanı olmaq istəsə də, tale onu zəhmli, qeyri-adi səs tembri nəticəsində, heç gözləmədiyi bir sahiləyə çıxarıb... O sahilə ki, orada müharibənin dəhşətli tufanlarının, enişli-yoxuşlu həyat yolunun şahidi olub...

Sənətçi söhbətində bildirdi ki, insan özünü, kim olduğunu dərk etdikdən sonra vətənpərvərlik hissləri də çoxalır: "Məncə, hər bir insanın daxilində belə hisslər var. Xalqımızın üzleşdiyi ağırlıq problemlər mənə də

var. Təəssüf ki, indi televiziya və radiolarda milli vətənpərvərlik hissini aşılaman verilişlər çox azdır. Mətbuatda da bu səpkidə olan yazılara az rast gəlirik. Bu baxımdan, qəzetinizin işini dəstəkləyir və uğurlar arzu edirəm. Hər bir mətbuat orqanı, hər bir televiziya kanalı bu mövzunu diqqətdə saxlamalı, marş və vətənpərvərlik ruhunda olan mahnılara, filmlərə üstünlük verməlidir. Şou verilişləri, mənasız teleseriallar baş alıb gedir, vətənpərvərlik ruhunda olan verilişlərə isə az yer ayrılır",- deyər Şəmistan müəllim əlavə etdi. "Bəs hansı qəhrəmanımızı canlandırmaq istəyerdiniz?" sualına isə ifaçı belə cavab vermişdi: "Mən qəhrəmanlarımızı bir-birindən ayırmıram. Onların hamısı igidlik, cəsurluq, mərdlik nümunəsidir. Ölkəmizi, torpağımızı onlar qədr sevməyi bacarmaq lazımdır. Qəhrəmanlıq yeganə əməldir ki, onu öyrətmirlər. Bu, gə-

döyüşlər, müharibənin ağır şərtləri, bütün əsgərlər kimi, Yusifdən də yan keçməmişdi. Onun sənədləri hələ sağlığında Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı adına layiq görülməsi üçün təqdim olunmuşdu. Böyrəklərində yaranan xəstəlikdən və kəskin ağrılardan əziyyət çəkirdi. Onu məcbur etdik ki, xəstəxanaya göndərdilər. Biz orda bir otaqda qaldıq. Xəstəxananın həkimi Şahin Musaoğlu bizə tez-tez baş çəkirdi. Onunla aramızda isti münasibət yaranmışdı. Bir dəfə bizə dedi ki, bir mahnı yazmışam, istəyirəm qulaq asasınız. Şahin zümrümə edərək yazdığı mahnını ifa etdi. Bu mahnı "İgid əs-

rək insanın qanında-canında olsun... Mən belə igidləri gördüyüm, onlarla çiyin-çiyinə vuruşduğum üçün fəxr edirəm. Elə xatirələr var ki, onları sözlə ifadə etmək olmur, mütləq yaşamaq lazımdır. Şəhid oğullarımızın qəhrəmanlığı gənc nəslin milli şüurunun oyanmasına, onların vətən sevgisi ilə böyümələrinə imkan yaradır. Milli şüur gənc nəslin qanına hopmalıdır. Onlarda bu hissləri hərbi janrdan olan musiqilərlə, şeirlərlə yaratmaq mümkündür".

Mahnı oxumağının təsadüfən alındığını deyən Şəmistan Əlizamanlı bunun maraqlı tarixçəsi olduğunu bölüşdü: "Mən insanların yaddaşında daha çox hərbi diktör kimi qalmışam. Vətənpərvərlik mövzusunda oxuduğum mahnıları yaradıcılığımın bir qolu hesab edirəm. Etiraf edirəm ki, heç vaxt mahnı oxumaq arzusunda olmamışam. Diktörlük fəaliyyətim nəticəsində, müharibədə iştirak etdim və mahnı oxumağım bir təsadüfə başladı. Bunun maraqlı tarixi var. 1993-cü ildə Ağdərədə Çıldiran əməliyyatında mühasirəyə düşdük. Lakin bu hal uzun çəkmədi və böyük səylə mühasirədən çıxdıq. Mühasirəyə düşərkən, üst-başımız tamam palçıq batmışdı. Məni Yusif adlı bir nəfər tapşırırdı ki, əyən başımı dəyişim. Həmin Yusif arxa cəbhə üzrə komandır müavini idi. Mən o zamana qədər Yusif Mirzəyevi tanıyırdım. O, mənə elə mehribanlıq, qayğıkeşlik göstərdi ki, elə bildim, Yusifi lap çoxdan tanıyıram... O gündən sonra çox yaxın dost olduq. Yusif Naxçıvandan idi. Ağdərəyə könüllü getmişdi. Çətin

gər, möhkəm dayan" adlanırdı. Mahnı Yusifin çox xoşuna gəldi, hətta o qədər bəyənmişdi ki, dilindən düşmürdü. Bir dəfə ona dedim ki, bu mahnını bu qədər bəyənirsənsə, mən də bir gün oxuyub, sənə ithaf edərdim, mən isə Müdafiə Nazirliyinə qayıtdım. Sonra biz yenə görüşdük. O, mahnını nə vaxt ifa edəcəyimi səbirsizliklə gözlədiyini dedi. Düzü, mən də bəhanələr getirib, işi ləngidirdim. Deyirdim ki, mahnı ifa etmək mənə alınmaz. Sonra öyrəndim ki, Yusif əsgərlərə "İgid əsgər, möhkəm dayan" mahnısını əzbərləyib oxutdurmuş. Bu hadisə mənə bir az həvəsləndirdi. Düşündüm ki, bəlkə bu mahnı mənə ifamda yaxşı alınacaq? Mahnının sözlərini çap edib, vərəqin yuxarısında "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Yusif Mirzəyevə ithaf edirəm" sözlərini yazmışdım. O, axırıncı dəfə Bakıya gələndə, həmin vərəqi Yusifə göstərdim və dedim ki, bax, yazmışam ki, "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Yusif Mirzəyevə ithaf edirəm". Bu görüşümüzdən bir neçə gün sonra Yusif Ağdərə uğrunda gedən döyüşlərin birində şəhid oldu... O, mənə dostum idi. Yusifin həyatında qoyduğu boşluq ömrümün sonuna qədər dolmayacaq..."

Jalə Rzabəyli
Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fonduna təqdim etmək üçün